

Závěrečné shrnutí

- Aktualizovaný klasifikační systém zemědělských podniků EU platný od účetního roku 2010 byl použit k rozřídění podniků v rámci Strukturálního šetření v zemědělství 2016.
- Nejvýznamnější změnou oproti předchozímu pojetí typologie je zavedení ukazatele standardní produkce, který slouží jako klasifikační kritérium pro zařazení zemědělských podniků. Standardní produkce vyjadřuje průměrnou finanční hodnotu hrubé produkce za stanovený interval pěti po sobě jdoucích let. Koeficienty standardní produkce jsou kalkulovány za všechny významné zemědělské výrobky.
- Klasifikační systém slouží primárně k diferenciaci zemědělských podniků dle tříd ekonomické velikosti, typů výrobního zaměření a podílu jiných výdělečných činností v rámci šetření zemědělské účetní datové sítě FADN a Strukturálních šetření v zemědělství.
- Typologie EU umožňuje vytvoření homogenních porovnatelných skupin zemědělských podniků, které lze objektivně hodnotit na základě přesně vymezených analytických kritérií.
- Jádrem zemědělské produkce je koncentrováno u velkých zemědělských podniků (třída ekonomické velikosti X.-XIV.), které obhospodařují 66 % zemědělského půdního fondu ČR a na celkovém počtu chovaných hospodářských zvířat se podílí 76 %.
- Nejpočetnější velikostní skupinu českého zemědělství představují podniky malé ekonomické velikosti (třída ekonomické velikosti I.-V.), které tvoří téměř 60 % všech zemědělských subjektů, ale hospodaří pouze na 5 % zemědělské půdy ČR s 4% podílem na celkovém počtu chovaných hospodářských zvířat.
- Nejvýznamnější typ výrobního zaměření českého zemědělství představují na základě výsledků Strukturálního šetření v zemědělství 2016 dle zařazení podle typologie EU chov zvířat zkrmujičích objemnou píci, polní výroba a smíšená výroba. Celkově podniky těchto převažujících výrobních specializací soustřeďují 98 % zemědělského půdního fondu ČR.
- Z hlediska počtu podniků je nejvýznamnějším výrobním zaměřením chov zvířat zkrmujičích objemnou píci (35 % všech zemědělských subjektů), který je spojován především s extenzivnější formou hospodaření v méně příznivých oblastech. Toto zaměření zahrnuje především subjekty specializované na chov KBTPM, produkci mléka, ale i chov ovcí, koz a koní. Charakteristickým rysem je velké zastoupení malých hospodářství fyzických osob. Z regionálního pohledu hraje chov zvířat zkrmujičích objemnou píci nejvýznamnější roli především v příhraničních oblastech, největší počet takto orientovaných zemědělců hospodaří v Jihočeském kraji.
- Podniky zaměřené na polní výrobu tvoří necelou třetinu všech zemědělských podniků v ČR s podílem výměry celkové obhospodařované půdy 35 %. V rámci této skupiny převládá specializace na pěstování obilovin a olejnin. Polní výroba je v největší míře soustředěna ve Středočeském kraji, Jihomoravském kraji a na Vysočině.
- Smíšená výroba představuje třetí nejpočetnější výrobní zaměření v ČR, které se však vzhledem k významnému podílu velkých podniků právnických osob rozhodující měrou podílí na tvorbě zemědělské produkce. Podniky této specializace soustřeďují 40 % z celkové výměry zemědělské půdy a 43 % z celkového počtu dobytčích jednotek v ČR. Převládajícím zaměřením je v rámci této skupiny kombinace polní výroby a chovu skotu. Významnou pozici má smíšená výroba na Vysočině, ve Středočeském kraji a v Jihočeském kraji.